

Kilpailukieltosopimus

Olen työskennellyt tilausten käsittelyssä. Toimenkuva on ollut pääsääntöisesti tilausten vastaanotto, asiakaskyselyiden ohjaaminen oikeille tahoille ja meiliboksin hoitaminen. Palkka on ollut viiden vuoden työskentelyn jälkeen 2700 €/kk plus mahdollinen bonus. En ole toiminut päättävässä asemassa, enkä ole ollut vaikutuksissa asiakkaiden ostopäätöksiin, vaan ostopäätös on jo tehty siinä kohtaa, kun saan tilauksen käsiteltäväksi. Työsopimuksessani on kuitenkin kielletty kilpaileva toiminta kuuden kuukauden ajan työsuhteen päättymisestä. Sitooko se minua?

Työntekijän kilpailevan toiminnan kieltäminen saattaa jatkua myös työsuhteen päätyttyä, mikäli osapuolet solmivat erillisen, työsopimuslaisen (3 luku 5§) tarkoin rajatun kilpailukieltosopimuksen. Tämä kilpailukieltosopimus voidaan sopia vain erityisen painavasta syystä joko suoraan työsopimuksessa tai erikseen työsuhteen kestäessä. Sillä voidaan yleensä kuuden kuukauden ajan työsuhteen päättymisestä lukien rajoittaa 1) työntekijän oikeutta tehdä kilpaileva työsopimus tai 2) harjoittaa yrittäjänä työnantajan kanssa kilpailevaa toimintaa.

Kilpailukieltosopimus on pääsääntöisesti tarpeen työnantajan etujen turvaamiseksi. Kilpailukieltosopimuksen sallittavuutta arvioitaessa on kuitenkin otettava huomioon työntekijän mahdollisuus hankkia toimeentulonsa ammattitaitoaan vastaavalla työllä ja oikeus vapaasti valita työpaikkansa. Työsopimuslain rajoituksella on pyritty siihen, ettei kilpailukieltosopimuksia tehtäisi tehtävissä, joihin ei liity työnantajan todellista kilpailunrajoitustarvetta. Arvio on tehtävä tapauskohtaisesti osapuolten näkökohtia punnitien.

Erityisen painava syy kilpailukieltosopimuksen tekemiselle voi olla työnantajan liike- ja ammattisalaisuuksien suojaaminen. Sopimuksen solmiminen on perusteltua silloin, kun työntekijällä on hyvin yksityiskohtaista ja spesifistä erityistietoa alalta, jollaista osaamista tai tietoa työnantajan kilpailijoilla ei ole yleisesti käytössä. Hyväksyttävänä syynä kilpailukiellolle ei pidetä sitä, että sillä pyritään yksinomaan estämään tai rajoittamaan kilpailua. Kysymys on siten kilpailullisesti tärkeän tietotaidon tai muutoin suojattavan tiedon suojaamisesta. Työntekijän on tullut työssään saada tällaista tietoa. Myös yrityksen asiakkaiden suojelemiseksi kilpailukieltä voi olla sallittua.

Se, että työntekijä on tietyn alan yrityksessä töissä, ei automaattisesti oikeuta tekemään kilpailukieltosopimusta. Kilpailukieltä on yleensä perusteltua vain melko korkeassa asemassa olevilla työntekijöillä.

Kysyjän asema ei ole organisaatiossa korkea ja itsenäinen. Tilausten vastaanotto on pelkkää tilausten eteenpäin välittämistä. Kysyjä ei ole itse tekemisissä tavarantoimittajien tai asiakkaiden kanssa eikä ole päättämässä hinnoittelusta tai kaupoista. Työ on luonteeltaan suorittavan tasoista työtä. Työsopimuksen kilpailukieltä ei ole sitova.

Kimmo Nieminen